

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΙΑ

Οι αρχαίοι Έλληνες πίστευαν σε μια πολυθεϊστική θρησκεία,
δηλαδή είχαν πολλούς θεούς και θεές.

Το πάνθεό τους περιλάμβανε το Δία, τον Ποσειδώνα, την Αθηνά, τον Άρη,
την Αφροδίτη και άλλους.

Πρόλογος

Στην Αρχαία Ελλάδα υπήρχαν διάφορα τελετουργικά αφιερωμένα σε κάποιο θεό, ήρωα ή και κάποιο σπουδαίο νεκρό. Αυτά τα τελετουργικά συνοδεύονταν από κάποια θυσία ζώου (αιματηρή) ή και αναίμακτη, όπως: προσφορά φρούτων, ψαριών, λαχανικών, γλυκισμάτων, αρωμάτων, φυτών αλλά και υγρών (κρασί ή λάδι ή γάλα με μέλι), που χύνονταν στο βωμό ή το έδαφος (χοές) με συνοδεία μουσικής και προσευχών.

Τα αρχαία τελετουργικά γίνονταν δημόσια και συνήθως τα παρακολουθούσαν και τα δυο φύλα, εκτός από λίγες εξαιρέσεις, όπως οι τελετές που αφορούσαν την θεά Δήμητρα και συμμετείχαν σε αυτές μόνο γυναίκες και οι τελετές που ήταν αφιερωμένες στον Ηρακλή στις οποίες επιτρέπονταν μόνο άντρες.

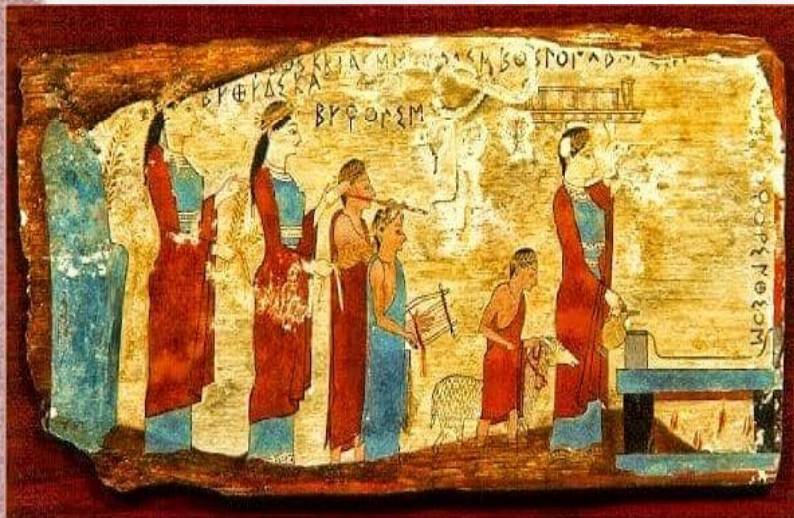

Σε αντίθεση με τις σημερινές τελετές...

Στην αρχαιότητα λάτρευαν τους θεούς και τους ήρωες σε εξωτερικούς χώρους κι όχι μέσα στο ναό. Επίσης, οι τελετές συνοδεύονταν από θεατρικές παραστάσεις και αθλητικούς αγώνες.

Στις μυστηριακές τελετές χρησιμοποιούσαν κρυφούς συμβολισμούς, ενώ και οι θεατρικές παραστάσεις που τις συνόδευαν είχαν κρυφά μηνύματα, δυσνόητα για τους αμήτους.

Οι σημερινές θεατρικές παραστάσεις έχουν τις απαρχές τους στα αρχαία θεατρικά δρώμενα, τα οποία στόχευαν στη δημιουργία υψηλών συναισθημάτων στον κόσμο που τα παρακολουθούσε.

Μερικές αρχαίες εορτές....

Παναθήναια

•Τα Παναθήναια ήταν εορτή αφιερωμένη στη θεά Αθηνά και τελούνταν στην Αθήνα, από το 566 π.Χ. έως τον 3ο αιώνα μ.Χ. Χωρίζονταν στα Μικρά και στα Μεγάλα Παναθήναια.

•Τα Μικρά Παναθήναια γιορτάζονταν κάθε χρόνο, ενώ κάθε τέσσερα χρόνια γίνονταν τα «Μεγάλα Παναθήναια». Επειδή μάλιστα οι ιέρειες του ναού της Αθηνάς ονομάζονταν «πεντετερίδες», εικάζουμε ότι η εκλογή τους ήταν μέρος της τελετής των μεγάλων Παναθηναίων.

Δρομείς των Παναθηναίων

Διονύσια

«Διονύσια» ονομαζόταν στην αρχαιότητα ένας κύκλος εορτών αφιερωμένων στο θεό Διόνυσο που χωρίζονταν σε τρεις κατηγορίες:

• Μικρά Διονύσια ή Κατ' Αγρούς Διονύσια, γιορτή που τελούνταν το μήνα Ποσειδεώνα (Δεκέμβριο)

• Ανθεστήρια ή Λήναια, γιορτή που γινόταν το μήνα Ανθεστηριώνα (Φεβρουάριο/Μάρτιο)

• Μεγάλα Διονύσια ή Εν Άστει Διονύσια, γιορτή στην αρχαία Αθήνα η οποία τελούνταν το μήνα Ελαφηβολιών (Μάρτιο/Απρίλιο).

Τα Πύθια

.Τα Πύθια ήταν αθλητικά και μουσικά αγωνίσματα αφιερωμένα στον Απόλλωνα, που γίνονταν στους Δελφούς και εν μέρει στο Κρिसαίο πεδίο.

.Όταν τελούνταν, συνέρρεαν στους Δελφούς από όλες τις ελληνικές πόλεις αθλητές και θεατές. Οι προετοιμασίες για τους αγώνες ξεκινούσαν έξι μήνες πριν. Εννέα πολίτες των Δελφών, οι Θεωροί, επισκέπτονταν τις πόλεις της Ελλάδας για να ανακοινώσουν την έναρξη των αγώνων και να κηρύξουν την Ιερομηνία, την Ιερής Εκεχειρία που διαρκούσε τρεις μήνες.

Το θέατρο των Δελφών.

Η Θεσμοφορία

Η Θεσμοφορία ή τα Θεσμοφόρια ήταν σύνολο τριών εορτών (Άνοδος, Νηστεία και Καλλιγένεια). Εκτός από την Αθήνα γιορτάζονταν και στο Άργος, την Τροιζήνα, Πελλήνη, Αίγινα, Ερέτρια στη Δήλο, αλλά και στη Σικελία και σε άλλες Ελληνικές αποικίες. Ήταν γυναικεία εορτή, καθώς στους άνδρες απαγορευόταν η είσοδος στους ναούς.

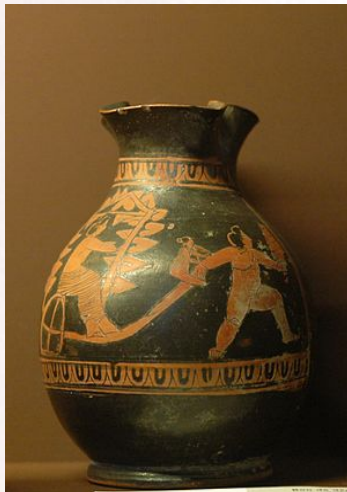
Η γιορτή γινόταν κατά τη φθινοπωρινή ισημερία και συνέπιπτε χρονικά με την εορτή του θανάτου του Όσιρη στην Αίγυπτο. Διαρκούσε τέσσερις ημέρες, από την 9η μέχρι την 13η, ή από την 10η μέχρι 14η του Πυανεψιώνος. Η πρώτη μέρα ονομάζονταν Στηνία, σε ανάμνηση της άφιξης της Δήμητρας στην Ελευσίνα. Οι επόμενες τρεις ονομάζονταν, όπως είπαμε, Κάθοδος, Νηστεία και Καλλιγένεια.

Τα Ανθεστήρια

Τα Ανθεστήρια ή, όπως αλλιώς λέγονταν, «Διονύσια», ήταν εορτή προς τιμήν του Θεού Διονύσου, η οποία τελούνταν μια φορά το χρόνο στην Αττική και σε πολλές ιωνικές πόλεις.

Τα Ανθεστήρια τελούνταν την 11η ως και την 13η του μηνός Ανθεστηριώνος (τέλη Φεβρουαρίου - αρχές Μαρτίου). Η πρώτη μέρα των Ανθεστηρίων ονομαζόταν «πιθοίγια», η δεύτερη «χόες» και η τρίτη «χύτροι». Την τρίτη ημέρα εορτάζονταν και τα «Υδροφόρια» προς τιμήν όσων χάθηκαν στον Κατακλυσμό του Δευκαλίωνα.

Αττική ερυθρόμορφη οينوχόη που χρησιμοποιούνταν στα Ανθεστήρια.

Οι Ολυμπιακοί Αγώνες

Οι Ολυμπιακοί Αγώνες ήταν αθλητικοί αγώνες όπου συμμετείχαν αθλητές από τις ελληνικές πόλεις. Άλλοι σημαντικοί πανελλήνιοι αγώνες ήταν τα Πύθια, τα Νέμεα και τα Ίσθμια.

Διεξάγονταν στην Αρχαία Ολυμπία κάθε τέσσερα έτη. Ξεκίνησαν το 776 π.Χ. και συνεχίζονταν έως το 392 μ.Χ., οπότε καταργήθηκαν από το Βυζαντινό αυτοκράτορα Θεοδόσιο Α΄.

Οι αγώνες αναβίωσαν στην Αθήνα το 19ο αιώνα. Από το 1896 οι σύγχρονοι αυτοί αγώνες έγιναν διεθνείς και ονομάστηκαν Ολυμπιακοί Αγώνες, γνωστοί και ως Θερινοί Ολυμπιακοί, ενώ από το 1924 διεξάγονται και Χειμερινοί Ολυμπιακοί Αγώνες.

Η παλαίστρα της Ολυμπίας.

Ο Γάμος

Ο γάμος ήταν πολύ σημαντικός σε όλες τις ελληνικές πόλεις – κράτη, αφού οδηγούσε στην απόκτηση απογόνων και εξασφάλιζε στους γονείς κληρονόμους αλλά και περίθαλψη από τα παιδιά τους όταν θα γερνούσαν. Αν και δεν ήταν υποχρεωτικός, οι άγαμοι δέχονταν αρνητικές κριτικές και πολλές φορές χλεύη από τους συμπολίτες τους...

Οι γάμοι τελούνταν τις μέρες της πανσελήνου και συνήθως κατά το μήνα Γαμηλιώνα (μέσα Ιανουαρίου έως μέσα Φεβρουαρίου), που ήταν αφιερωμένος στη θεά Ήρα. Η τελετή του γάμου χωριζόταν σε τρεις φάσεις: τα Προτέλεια ή Προαύλια ή Προγάμια, τον κυρίως γάμο και τα Επαύλια.

Ο γάμος στην αρχαία Αθήνα

Ο γάμος στην αρχαία Σπάρτη

Επίλογος

Στην αρχαία Ελλάδα η θρησκεία διαπλέκεται με κάθε πτυχή της ζωής, από τις τέχνες και τη φιλοσοφία μέχρι τις κοινωνικές δομές και την πολιτική οργάνωση. Οι αρχαίοι Έλληνες αναζητούσαν το νόημα της ύπαρξής τους μέσα από την επικοινωνία με τους θεούς τους και με τη λατρεία εξέφραζαν σε αυτούς τις ανησυχίες, τις ελπίδες και τους φόβους τους.

Από τα παλάτια των θεών στον Όλυμπο μέχρι τις εορτές των απλών ανθρώπων στις πόλεις-κράτη, η θρησκευτική εμπειρία των αρχαίων Ελλήνων αντικατοπτρίζει την πολυμορφία και την πλούσια πολιτιστική κληρονομιά τους. Οι μύθοι, οι τελετουργίες και οι ιεροί χώροι αποτελούν ανεξάντλητη πηγή έμπνευσης και μελέτης.

Έτσι, η αρχαία Ελλάδα συνεχίζει να μας προκαλεί και να μας εμπνέει, προσφέροντας μας μια ενδιαφέρουσα ματιά στον τρόπο με τον οποίο ο άνθρωπος βιώνει το πνευματικό του ταξίδι μέσα στους αιώνες.

ΠΗΓΕΣ

·<https://agriniovoice.gr/gamos-stin-arxaia-ellada/>

·<https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%A0%CF%8D%CE%BB%CE%B7:%CE%9A%CF%8D%CF%81%CE%B9%CE%B1>

·<https://maxmag.gr/politismos/istoria/teletoyrgika-kai-mystiria/>

Τσαμούλη Ελευθερία
Παππά Λυδία
Παπαϊωάννου Κατερίνα